

PASSĀRIS, al costat de PASSĀRAS: tal com *Costitx*, *Mortitx*, *Pastoritx*, ablatius, coexisteixen amb *Crestatx*, *Biniparratx*. Semànticament, cf. noms de collectius animals, com *Passarinbedo*, HIRUNDINETUM, ASINETUM (> *Ainet*, -eto). També podríem pensar en un mot com el cat. *passeres*, *PASSARIAS, 'palanques, passarelles'.

En tot cas és evident que aquest nom deu ser mossàrab: perquè la *p* mostra que no és aràbic; i tampoc és català. Hi ha encara *Benipexera*, alqueria de Sant Llorenç des Cardassar, doc. els anys 1278 i 1281,⁹ i *Font Peixera*, de Pollença que potser són independents. Per a aquest ens inclinàvem a veure-hi un origen *PASCARIA (de PASCERE) 'indret de pasturatges' i ara hem de reconèixer que també per als noms del present article aquesta alternativa ens sembla versemblant. Qui sap si més que cap. L'adquisició ferma, en tot cas, és que aquí hi ha un nou testimoni dels noms mossàrabs en -atx amb accent traslladat.

PASTORES, *ses* (Artà, Mall. 12, i-10)

Més aviat que del nom de l'ofici femení *pastora*, dona del pastor o que fa de pastor, hem de creure que ve simplement del llatí PASTŪRAS 'pasturatges' i que el canvi de *u* en *o* és degut a la pronunciació aràbiga. Que el llatí PASTURA hagi tengut aquesta aplicació amb tal alteració fonètica en tenim diverses proves (vg. la cèdula *Pastoritx*, a continuació) i tota una sèrie de noms valencians: la *Pastora* (t. d'Alaquàs), la partida anomenada *Pastor* (t. de Quatretonda), *Penyapastor* (t. d'Aín) i potser la partida el *Pastorillo* (t. de Càrcer), que tant pot tenir terminació castellana com mossàrab.

PASTORITX (Valldemossa, Mall. 8w, i-7)

A. Pons i Pastor diu trobar-ho ja l'any 1246 (*Hist. Mall.* II, 74) i Quadrado el 1511 (*Forenses y C.*, 218); Camí de *Pasturig* en un capbreu de 1571 (MUNTANER I ARGENTE, *Introd. Hist. Valldemossa* I, 138).

Gran finca de muntanya. Evidentment mossàrab. Terres de pastura. Quant al detall de la forma de la terminació tant podria ésser un ablatiu PASTŪRIS 'a les pastures', 'als pasturatges', com un plural *pastores*, aplicat a unes terres aprofitades principalment pels pastors: en una forma d'ablatiu

9. Ramon ROSSELLÓ VAQUER, *Història de Sant Llorenç des Cardassar. Segles XIII-XVI* (Palma de Mallorca, Gràfiques Miramar, 1978), pp. 109 i 110.